

Stofzaad voorkomt, zie boven), is dit bij de orchideeënmycorrhiza omgekeerd. Zaden van orchideeën zijn buitengewoon klein en krijgen geen voedingsstoffen mee van de moederplant. Voor een geslaagde kieming zijn vele soorten afhankelijk van een mycorrhizavormende schimmel. De mycorrhizavormende schimmel ontleent zijn koolhydraten aan levend of dood organisch materiaal. Onder de mycosymbionten zijn de pathogene schimmels *Armillaria mellea* en *Rhizoctonia solani* bekende voorbeelden. Isolaten van *R. solani*, geïsoleerd van tomaat, bleken de kieming van Purperorchis te stimuleren. Orchideeënsoorten die grotere zaden bezitten blijken bij de kieming niet zo sterk afhankelijk te zijn van infectie door een mycobiont, maar in latere stadia blijkt de mycobiont de groei en ontwikkeling sterk te stimuleren.

Bij de orchideeënmycorrhiza parasiteert de plant dus op de schimmel. Bij de bladgroenbevattende orchideeënsoorten keert de koolhydratenstroom in een later stadium om ten gunste van de mycobiont, maar bij de bladgroenloze orchideeënsoorten, zoals de Vogelnestorchis, parasiteert de fytoïont de gehele levenscyclus op de schimmel.

Kennis over dit mycorrhizatype is van essentieel belang voor de teelt van orchideeën.

Aanbevolen literatuur

Een algemene, bondige inleiding is geschreven door Jackson & Mason (1984). Voor de meer geïnteresseerde is het standaardwerk van Harley & Smith (1983) sterk aan te bevelen. Een meer recent werk is van Allen (1992).

Met dank aan Dorine Dekkers (vakgroep Ecologische Landbouw, Landbouwniversiteit Wageningen) voor het becommentariëren van de paragraaf over vesiculair-arbusculair mycorrhiza.

LITERATUUR

- Allen, M.J., 1992. Mycorrhizal functioning. London.
 Harley, J.L. & S.E. Smith, 1983. Mycorrhizal symbiosis. London.
 Jackson, R.M. & P.A. Mason, 1984. Mycorrhiza. Studies in Biology no. 159. London.
 Last, F.T., J. Pelham, P.A. Mason, & K. Ingleby. 1979. Influence of leaves on sporophores by fungi forming sheathing mycorrhizas with *Betula* spp. Nature 280: 168-169.

BOEKAANKONDIGINGEN

Nieuwe catalogus van de NMV-bibliotheek

Deze is bij onze bibliothecaris Huub van der Aa te verkrijgen. Prijs f 15,- excl. porto (binnenland f 3,50; buitenland f 4,10). De catalogus is ook te koop tijdens NMV-bijeenkomsten.

J. van Brummelen, 1995. A world-monograph of the genus *Pseudombrophila* (Pezizales, Ascomycotina). Libri Botanici 14. IHW-Verlag, Eching. Prijs: DM 98.

Een bespreking van deze zojuist verschenen monografie volgt nog. Dit boek is ook te koop bij Chiel Noordeloos, Rijksherbarium te Leiden (tot medio augustus nog Schelpenkade 6 en tel. 071-130541).

C. Bas, Th.W. Kuyper, M.E. Noordeloos & E.C. Vellinga (eds), 1995. *Flora agaricina neerlandica 3*. Balkema, Rotterdam / Brookfield.

Hoera! Op 9 maart 1995 verscheen deel 3 van de *Flora agaricina neerlandica*. Dit boek is na telefonische afspraak tegen ledenprijs (gebonden f 96,- of gebrocheerd f 56,-) af te halen bij Kees Bas, Rijksherbarium te Leiden (tot medio augustus nog Schelpenkade 6 en tel. 071-130541). Ook de bespreking van dit boek houdt u nog tegoeed.

UIT DE TIJDSCHRIFTEN

Samenstelling H.A. van der Aa

Agarica, Mykologisk Tidsskrift 13 (nr. 22), december 1994 (ontv. maart 1995). Sigmund Sivertsen et al. bespreken een groot aantal soorten van graslanden in Midden-Noorwegen, waaronder 9 nieuw voor dat land en besteden extra aandacht aan factoren die verantwoordelijk kunnen zijn voor de achteruitgang van deze oecologische groep. Het artikel is in het Noors, met een Engelse samenvatting en enkele kleurenfoto's, o.a. van *Hygrocybe splendidissima* en *Geoglossum difforme*, naast *G. glutinosum*. Geheel in het Engels is het artikel van Per Marstad over de schorsbewonende Myxomyceten van "The Nordic countries". Gaute Mohn Jensen et al. geven een korte (Engelstalige) beschrijving van 8 "New and interesting Polypores to Norway" en A. Aronsen geeft een uitvoerige en goed geïllustreerde beschrijving van *Mycena citrinovirens* "rediscovered in Norway after 40 years". Zeer lezenswaardig is een tot artikel omgewerkte lezing door Egil Bendiksen over bosbouw in Finland en Scandinavië en de effecten op de mycoflora, waarbij aspecten van bescherming en beheer aan de orde komen. Roy Kristiansen beschrijft tenslotte *Ascodesmis nigricans*, *A. nana*, en *A. sphaerospora*, gevonden op varkens- en vossemest; de beschrijvingen zijn in het Noors maar er zijn vrij veel goede illustraties waaronder scanning-electronenfoto's van de ascosporen.

AMK Mededelingen (Mededelingen van de Antwerpse Mycologische Kring), 15 maart 1995 (ontv. maart 1995). A. de Haan, L. Lenaerts en J. Volders brengen het "Tweede verslag van de werkgroep *Cortinarius*" uit met beschrijvingen en illustraties van habitat en microscopie van een aantal soorten, t.w. *Cortinarius saniosus*, *C. paleaceus*, *C. cf. raphanoides*, *C. casimiri*, *C. hinnuleus* var. *furfuraceus*, *C. saturatus*, *C. hemitrichus* en een ongedetermineerde soort. Ook het artikel van H. de Meulder: "Experimenteel onderzoek naar de successie van paddestoelen op dood hout" is een "2de vervolg". Het betreft de successie op stammen van 8 verschillende loofhoutsoorten op een locatie nabij Antwerpen, die in 1994 tien maal geïnventariseerd zijn. De gegevens zijn in tabelvorm samengevat en er zijn korte beschrijvingen met tekeningen van *Bisporella citrina*, *Chaetosphaeria innumera*, *Hypoxylon howeanum*, *Stomipeltis betulae* en *Hypochnicium punctulatum*. K. van de Put en I. Antonissen beschrijven *Sirobasidium albidum*, een soort waarvan slechts één vondst bekend was, en wel in Ecuador!

Boletus; Zeitschrift des Bundesfachausschusses Mykologie. Van dit tijdschrift ontvingen we in April 1995 6 afleveringen tegelijk, uit 1993 en '94. 17, 1, Januar 1993 is gewijd aan de nagedachtenis van Dr. Georg Ritter (1931-1993), die grote verdiensten heeft gehad voor de mycologie in de voormalige DDR. Dieter Benkert tekent voor een uitvoerig levensbericht en een lijst van Ritters publicaties. Dieter Benkert en Volker Kummer beschrijven een aantal vondsten van *Amanita vittadinii* in Brandenburg. De kleurenfoto van deze paddestoel is helaas onscherp. De overige